

**PROTOKOLAS APIE KONVENCIJOS DĖL TAM TIKRŲ TAISYKLIŲ, SUSIJUSIŲ SU
TARPTAUTINIAIS VEŽIMAIS ORU, UNIFIKAVIMO, PASIRAŠYTOS VARŠUVOJE
1929 M. SPALIO 12 D., PAKEITIMO***

PASIRAŠIUSIOS VYRIAUSYBĖS,
MANYDAMOS reikalingu pakeisti Konvenciją dėl tam tikrų taisyklių, susijusių su tarptautiniais vežimais oru, unifikavimo, pasirašytą Varšuvoje 1929 m. spalio 12 d.,
SUSITARĖ:

**I SKYRIUS
KONVENCIJOS PAKEITIMAI**

I straipsnis

Konvencijos 1 straipsnyje:

a) panaikinti 2 punktą ir išdėstyti jį taip:

„2. Šioje Konvencijoje sąvoka *tarptautinis vežimas* reiškia bet kurį vežimą, kuriame, pagal Šalių susitarimą, išvykimo ir atvykimo vietos, nepriklausomai nuo to, ar jo metu daromos pertraukos arba perkrovimas, yra arba dviejų Aukštųjų Susitariančių Šalių teritorijose, arba tos pačios Aukštosios Susitariančios Šalies teritorijoje, jei sutarta sustojimo vieta yra kitos valstybės teritorijoje, net jei ši valstybė nėra Aukštąją Susitariančią Šalimi. Vežimas tarp dviejų punktų, esančių tos pačios Aukštosios Susitariančios Šalies teritorijoje, ir jame nėra sutarto sustojimo vietos kitoje valstybėje, šioje Konvencijoje nelaikomas tarptautiniu“.

b) panaikinti 3 punktą ir išdėstyti jį taip:

„3. Vežimas, kurį nuosekliai vykdo keli vežėjai oru, šioje Konvencijoje laikomas vienu vežimu, jei Šalys jį laikė viena operacija, nepriklausomai nuo to, ar dėl jos buvo susitarta pagal vieną arba kelias sutartis, ir ji nepraranda savo tarptautinio pobūdžio dėl to, kad viena ar kelios sutartys turi būti pilnai įvykdytos tos pačios valstybės teritorijoje.“

II straipsnis

Panaikinti 2 straipsnio 2 punktą ir išdėstyti jį taip:

„2. Ši Konvencija netaikoma vežant pašto korespondenciją ir pašto siuntinius.“

III straipsnis

Konvencijos 3 straipsnyje:

a) panaikinti 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„1. Vežant keleivius, turi būti išduodamas bilietas, kuriame turi būti:

a) nurodomos išvykimo ir atvykimo vietos;

b) jei išvykimo ir atvykimo vietos yra toje pačioje Aukštojoje Susitariančioje Šalyje, o viena arba kelios numatytos sustojimų vietos yra kitos valstybės teritorijoje, nurodoma bent jau viena tokia sustojimo vieta;

c) pranešimas apie tai, kad jei keleivio kelionės galinė atvykimo vieta ar sustojimas yra ne išvykimo šalyje, šiam pervežimui gali būti taikomos Varšuvos Konvencijos nuostatos ir kad ši Konvencija nustato ir daugelyje atvejų apriboja vežėjo atsakomybę asmens mirties arba sužeidimo atveju, taip pat praradus ar sugadinus bagažą“.

b) panaikinti 2 punktą ir išdėstyti jį taip:

* Įsigaliojo 1997 vasario 19 d.

„2. Keleivio bilietas yra vežimo sutarties sudarymo ir jos sąlygų įrodymu. Keleivio bilieto nebuvimas, neteisingumas arba praradimas nedaro įtakos vežimo sutarties buvimui arba galiojimui, ir jai taikomos šios Konvencijos taisyklės. Tačiau jei, vežėjui sutikus, keleivis įlaipinamas į orlaivį be keleivio bilieto arba jei biliete nėra duomenų, reikalaujamų pagal šio straipsnio 1 punkto c) papunktį, vežėjas neturės teisės remtis 22 straipsnio nuostatomis.“

IV straipsnis

Konvencijos 4 straipsnyje:

a) panaikinti 1, 2, 3 punktus ir išdėstyti juos taip:

„1. Vežant registruotą bagažą, turi būti išduodamas bagažo kvitas, kuriame, jei jis nėra sujungtas su keleivio bilietu arba nėra įjungtas į keleivio bilietą, atitinkantį 3 straipsnio 1 punkto nuostatas, turi būti:

a) nurodomos išvykimo ir atvykimo vietos;

b) jei išvykimo ir atvykimo vietos yra tos pačios Aukštosios Susitariančios Šalies teritorijoje ir viena ar kelios numatytos sustojimo vietos yra kitos valstybės teritorijoje, nurodoma bent jau viena tokia sustojimo vieta;

c) pranešimas apie tai, kad jei yra atliekamas vežimas, kuriame galinė vykimo vieta arba sustojimas yra ne išvykimo šalyje, šiam vežimui gali būti taikomos Varšuvos Konvencijos nuostatos ir kad ši Konvencija nustato ir daugeliu atvejų apriboja vežėjų atsakomybę praradus ar sugadinus bagažą“.

b) panaikinti 4 punktą ir išdėstyti jį taip:

„2. Kol nebus įrodyta kitaip, bagažo kvitas yra bagažo registravimo ir vežimo sutarties sąlygų įrodymu. Bagažo kvito nebuvimas, neteisingumas arba praradimas nedaro įtakos vežimo sutarties buvimui arba galiojimui ir jai bus taikomos šios Konvencijos taisyklės. Tačiau, jei vežėjas imasi rūpintis bagažu be bagažo kvito arba jei bagažo kvite (jei jis nėra sujungtas su keleivio bilietu arba nėra įtrauktas į keleivių bilietą, atitinkantį 3 straipsnio 1 c) punkto nuostatas) nėra pranešimo, numatyto šio straipsnio 1 c) punkte, jis neturės teisės remtis 22 straipsnio 2 punkto nuostatomis“.

V straipsnis

Panaikinti Konvencijos 6 straipsnio 3 punktą ir išdėstyti jį taip:

„3. Vežėjas turi pasirašyti prieš pakraunant prekes į orlaivį.“

VI straipsnis

Panaikinti Konvencijos 8 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„Važtaraštyje turi būti:

a) nurodomos išvykimo ir atvykimo vietos;

b) jei išvykimo ir atvykimo vietos yra tos pačios Aukštosios Susitariančios Šalies teritorijoje, o viena arba kelios numatytos sustojimų vietos yra kitos valstybės teritorijoje, nurodoma bent jau viena tokia sustojimo vieta;

c) pranešimas siuntėjui apie tai, kad jei yra atliekamas vežimas, kuriame galinė vykimo vieta arba sustojimas yra ne išvykimo šalyje, šiam vežimui gali būti taikomos Varšuvos Konvencijos nuostatos ir kad ši Konvencija nustato ir daugeliu atvejų apriboja vežėjų atsakomybę praradus arba sugadinus prekes“.

VII straipsnis

Panaikinti Konvencijos 9 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„Jei, vežėjui sutikus, prekės pakraunamos į orlaivį nesurašant važtaraščio arba jei važtaraštyje nėra 8 straipsnio c) punkte reikalaujamo pranešimo, vežėjas neturi teisės remtis 22 straipsnio 2 punkto nuostatomis.“

VIII straipsnis

Panaikinti Konvencijos 10 straipsnio 2 punktą ir išdėstyti jį taip:

„2. Siuntėjas atsakys už bet kokią žalą, kurią dėl jo pateiktų duomenų ir informacijos neteisingumo, netikslumo arba nepilnumo patyrė vežėjas arba bet kuris kitas asmuo, kuriam vežėjas yra atsakingas.“

IX straipsnis

Konvencijos 15 straipsnį papildyti šiuo punktu:

„3. Niekas šioje Konvencijoje nekliudo išduoti perleidžiamą važtaraštį.“

X straipsnis

Panaikinti Konvencijos 20 straipsnio 2 punktą.

XI straipsnis

Panaikinti Konvencijos 22 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„22 straipsnis

1. Vežant keleivius vežėjo atsakomybė kiekvieno keleivio atžvilgiu ribojama dviem šimtais penkiasdešimčia tūkstančių frankų suma. Jei pagal įstatymą teismo, kuriam pateiktas ieškinys, atlyginimas gali būti nustatytas periodiniais mokėjimais, ekvivalentiška kapitalizuota nurodytų mokėjimų suma negali viršyti dviejų šimtų penkiasdešimties tūkstančių frankų. Tačiau specialia sutartimi vežėjas ir keleivis gali nustatyti ir aukštesnę atsakomybės ribą.

2. a) Vežant registruotą bagažą ir prekes, vežėjo atsakomybė ribojama dviejų šimtų penkiasdešimties frankų suma už kilogramą, išskyrus tuos atvejus, kai keleivis arba siuntėjas vietos perdavimo vežėjui momentu padaro specialų pareiškimą apie suinteresuotumą nuvežti į paskirties vietą ir sumoka, jei to reikia, papildomą rinkliavą. Šiuo atveju vežėjas privalo sumokėti sumą, kuri neviršija deklaruotosios, jei jis neįrodys, kad ši suma viršija tikrąjį keleivio ar siuntėjo suinteresuotumą nuvežimu į paskirties vietą.

b) Pametimo, sugadinimo arba pavėlavimo atvežti dalį registruoto bagažo, prekių arba dalį kokio nors į jų sudėtį įeinančio daikto atveju svaris, į kurį turi būti atsižvelgiama nustatant sumą, kuria ribojama vežėjo atsakomybė, turi būti tik nurodytos vietos ar vietų bendras svaris. Tačiau, kai pametimas, sugadinimas ar pavėlavimas atvežti registruotą bagažą ar prekes arba kokį nors daiktą, įeinantį į jų sudėtį, daro įtaką kitų daiktų, įtrauktų į tą patį bagažo kvitą ar važtaraštį, vertei, tai, nustatant atsakomybės ribas, turi būti atsižvelgiama į tokios vietos ar vietų bendrą svarį.

3. Daiktų, kuriuos keleivis pasilieka su savimi, atžvilgiu vežėjo atsakomybė ribojama penkiais tūkstančiais frankų kiekvienam keleiviui.

4. Šiame straipsnyje nustatytos ribos netrukdo teismui pagal savo įstatymą papildomai priteisti visas arba dalį teismo išlaidų ir kitų išlaidų, susijusių su teisiniu nagrinėjimu, kurias patyrė ieškovas. Čia minima nuostata nebus taikoma, jei suma, priteista žalai atlyginti, išskyrus teismo išlaidas ir kitas išlaidas, susijusias su teisiniu nagrinėjimu, neviršija sumos, kurią vežėjas raštiškai pasiūlė ieškovui per šešis mėnesius nuo žalos padarymo arba iki teisminės bylos pradžios, jei ši data yra vėlesnė.

5. Šiame straipsnyje frankais nurodytos sumos bus laikomos valiutiniu vienetu, kurį sudaro šešiasdešimt penki su puse miligramai aukso devyni šimtai tūkstantųjų prabos. Šios sumos gali būti konvertuotos į nacionalinę valiutą suapvalintais skaičiais. Sumų konvertavimas į nacionalinę valiutą, nepadengtą aukso, teismo nagrinėjimo atveju bus atliekamas pagal tokių valiutų vertę aukso, galiojančią teismo nagrinėjimo dieną.“

XII straipsnis

Konvencijos 23 straipsnyje esantį punktą laikyti 1 punktu ir papildyti tokiu punktu:

„2. Šio straipsnio 1 punktą netaikomas nuostatomis, susijusioms su praradimu arba žala, atsiradusia dėl vežamam kroviniui būdingo defekto, kokybės arba trūkumo.“

XIII straipsnis

Panaikinti Konvencijos 25 straipsnio 1 ir 2 punktus ir išdėstyti juos taip:

„22 straipsnyje nustatytos atsakomybės ribos nebus taikomos, jei bus įrodyta, kad žala atsirado dėl vežėjo, jo tarnautojo arba agento veiksmų ar aplaidumo, įvykdyto ketinant padaryti žalą, arba aplaidžiai, bet suvokiant, kad dėl to gali būti padaryta žala; su sąlyga, kad esant tokiam tarnautojo arba agento veiksmui ar aplaidumui, bus įrodyta, kad jis veikė savo tarnybinių pareigų ribose.“

XIV straipsnis

Po Konvencijos 25 straipsnio įrašyti šį straipsnį:

„25A straipsnis

1. Jei vežėjo tarnautojui arba agentui pateikiamas ieškinys dėl žalos, minimos šioje Konvencijoje, toks tarnautojas arba agentas, jei jis įrodys, kad veikė savo tarnybinių pareigų ribose, turės teisę remtis atsakomybės apribojimais, kuriais turi teisę remtis pats vežėjas pagal 22 straipsnį.

2. Bendroji suma, kuri gali būti išieškota iš vežėjo, jo tarnautojo arba agento, šiuo atveju neturi viršyti nurodytos ribos.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktų nuostatos nebus taikomos, jei bus įrodyta, kad žala atsirado dėl tarnautojo arba agento veiksmų ar aplaidumo, kurie atlikti ketinant padaryti žalą arba netyčia, bet suvokiant, kad tuo gali būti padaryta žala.“

XV straipsnis

Panaikinti Konvencijos 26 straipsnio 2 punktą ir išdėstyti jį taip:

„2. Žalos padarymo atveju asmuo, turintis teisę gauti krovinį, turi pasiųsti vežėjui pretenziją iš karto po žalos nustatymo arba ne vėliau kaip per septynias dienas nuo bagažo gavimo ir keturiolika dienų nuo prekių gavimo. Praleidus šiuos terminus, pretenzija turi būti pateikta ne vėliau kaip per dvidešimt vieną dieną nuo tos dienos, kai bagažas arba krovins buvo perduotas jo dispozicijai.“

XVI straipsnis

Panaikinti Konvencijos 34 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„Sąlygos, numatytos 3-9 straipsniuose imtinai ir susijusios su vežimo dokumentais, nebus taikomos tais atvejais, kai vežimas atliekamas ypatingomis aplinkybėmis ir už bet kokių normalių vežėjo oru veiklos ribų.“

XVII straipsnis

Po Konvencijos 40 straipsnio įrašyti šį straipsnį:

„40A straipsnis

1. 37 straipsnio 2 punkte ir 40 straipsnio 1 punkte sąvoka *Aukštoji Susitarianti Šalis* reiškia Valstybę. Visais kitais atvejais sąvoka *Aukštoji Susitarianti Šalis* reiškia valstybę, kurios ratifikavimas ar prisijungimas prie Konvencijos įsigaliojo ir negalioja Konvencijos denonsavimas.

2. Šioje Konvencijoje žodis *teritorija* reiškia ne tik valstybės metropolijos teritoriją, bet ir visas kitas teritorijas, už kurių užsienio santykius yra atsakinga ši valstybė.“

I I S K Y R I U S **PAKEISTOS KONVENCIJOS TAIKYMO RIBOS**

XVIII straipsnis

Konvencija su šiuo Protokolu padarytais pakeitimais bus taikoma tarptautiniam vežimui, apibūdintam Konvencijos 1 straipsnyje, su sąlyga, kad šiame straipsnyje minimos išvykimo ir atvykimo vietos yra arba dviejų Valstybių, esančių Protokolo šalimis, teritorijoje, arba teritorijoje vienos Valstybės, kuri yra šio Protokolo Šalimi, bet su sustojimu kitos valstybės teritorijoje.

I I I S K Y R I U S **BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

XIX straipsnis

Šio Protokolo šalims Konvencija ir Protokolas turi būti skaitomi ir aiškinami kartu kaip vienas dokumentas ir turi būti vadinami *Varšuvos Konvencija su pakeitimais, padarytais Hagoje 1955 m.*

XX straipsnis

Iki šio Protokolo įsigaliojimo pagal XXII straipsnio 1 punkto nuostatas jis bus atviras pasirašymui bet kuriai valstybei, iki šios datos ratifikavusiai Konvenciją arba prisijungusiai prie jos, arba dalyvavusiai Konferencijoje, kurioje buvo priimtas šis Protokolas.

XXI straipsnis

1. Šį Protokolą pasirašiusios valstybės turi jį ratifikuoti.
2. Jei Protokolą ratifikuos bet kuri valstybė, nesanti Konvencijos Šalimi, tai reikš prisijungimą prie Konvencijos, pakeistos šiuo Protokolu.
3. Ratifikaciniai raštai turi būti atiduoti saugoti Lenkijos Liaudies Respublikos Vyriausybei.

XXII straipsnis

1. Po to, kai trisdešimt ši Protokola pasirašiusių Valstybių atiduos saugojimui savo ratifikacinius raštus, jis įsigalios joms devyniasdešimtą dieną po to, kai atiduodamas saugojimui trisdešimtas ratifikacinis raštas. Kiekvienai Valstybei, ratifikavusiai jį vėliau, jis įsigalios devyniasdešimtą dieną po to, kai ši Valstybė atiduos saugoti savo ratifikacinius raštus.

2. Įsigaliojus šiam Protokolui, Lenkijos Liaudies Respublikos Vyriausybė turi įregistruoti jį Suvienytųjų Tautų Organizacijoje.

XXIII straipsnis

1. Šiam Protokolui įsigaliojus, prie jo galės prisijungti bet kuri jį nepasirašiusi valstybė.

2. Bet kurios valstybės, nesančios Konvencijos Šalimi, prisijungimas prie šio Protokolo reikš prisijungimą prie Konvencijos, pakeistos Protokolu.

3. Prisijungimas turi būti atliekamas atiduodant Lenkijos Liaudies Respublikos Vyriausybei saugoti dokumentą apie prisijungimą ir įsigalios devyniasdešimtą dieną po jo atidavimo saugoti.

XXIV straipsnis

1. Kiekviena šio Protokolo Šalis gali denonsuoti Protokola, pranešdama apie tai Lenkijos Liaudies Respublikos Vyriausybei.

2. Denonsavimas įsigalios po šešių mėnesių, kai Lenkijos Liaudies Respublikos Vyriausybė gavo pranešimą apie denonsavimą.

3. Jei bet kuri iš šalių denonsuos Konvenciją pagal jos 39 straipsnį, šio Protokolo šalims jokiū būdu neturi būti aiškinama kaip Konvencijos, pakeistos šiuo Protokolu, denonsavimas.

XXV straipsnis

1. Šis Protokolas bus taikomas visoms teritorijoms, už kurių užsienio santykius yra atsakinga valstybė, esanti šio Protokolo Šalimi, išskyrus teritorijas, kurių atžvilgiu buvo padarytas pareiškimas pagal šio straipsnio 2 punktą.

2. Bet kuri valstybė, atiduodama saugoti savo ratifikacinius raštus arba dokumentą apie prisijungimą, gali pareikšti, kad šio Protokolo pripažinimas neliečia kurios nors vienos arba kelių teritorijų, už kurių užsienio santykius ši valstybė yra atsakinga.

3. Bet kuri valstybė, pranešdama Lenkijos Liaudies Respublikos Vyriausybei, gali vėliau išplėsti šio Protokolo galiojimą į kurią nors teritoriją arba į visas teritorijas, kurių atžvilgiu ji padarė pareiškimą pagal šio straipsnio 2 punktą. Pranešimas turi įsigalioti devyniasdešimtą dieną po to, kai ši pranešimą gavo minėta Vyriausybė.

4. Bet kuri valstybė, esanti šio Protokolo Šalimi, gali denonsuoti jį pagal XXIV straipsnio 1 punktą kurios nors vienos arba visų teritorijų, už kurių užsienio santykius ši Valstybė atsakinga, atžvilgiu.

XXVI straipsnis

Jokios išlygos šiam Protokolui nėra leidžiamos, išskyrus tai, kad valstybė gali bet kuriuo metu, pranešdama Lenkijos Liaudies Respublikos Vyriausybei, pareikšti, kad Konvencija, pakeista šiuo Protokolu, neturi būti taikoma asmenų, krovinių ir bagažo vežimui jos karinei valdžiai orlaiviu, įregistruotu šioje Valstybėje, ir kurio visos vietos buvo rezervuotos tokios valdžios arba jos vardu.

XXVII straipsnis

Lenkijos Liaudies Respublikos Vyriausybė turi nedelsdama pranešti visų Konvenciją arba šį Protokolą pasirašiusių valstybių Vyriausybėms, visoms valstybėms, esančioms Konvencijos arba šio Protokolo šalimis, ir visoms valstybėms – Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos arba Suvienytųjų Nacijų Organizacijos, taip pat Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos narėmis:

- a) apie bet kurį šio Protokolo pasirašymą ir šio pasirašymo datą;
- b) apie ratifikacinių raštų arba dokumento apie prisijungimą, susijusį su šiuo Protokolu, atidavimo saugoti ir šio atidavimo datą;
- c) apie šio Protokolo įsigaliojimo pagal XXII straipsnio 1 punktą datą;
- d) apie bet kurio pranešimo dėl denonsavimo gavimą ir šio gavimo datą;
- e) apie bet kurio pareiškimo arba pranešimo, padaryto pagal XXV straipsnį, gavimą ir jo datą;
- f) apie bet kurio pranešimo, padaryto pagal XXVI straipsnį, gavimą ir jo datą.

TAI PATVIRTINDAMI, čia pasirašiusieji įgaliotieji atstovai, reikiamu būdu įgalioti, pasirašė šį Protokolą.

SUDARYTA Hagoje vienas tūkstantis devyni šimtai penkiasdešimt penktų metų rugsėjo dvidešimt aštuntą dieną anglų, ispanų ir prancūzų kalbomis, trimis autentiškais tekstais. Esant kokiems nors nesutarimams, tekstas, surašytas prancūzų kalba, kuria surašyta Konvencija, yra pagrindiniu.

Šis Protokolas bus atiduotas saugoti Lenkijos Liaudies Respublikos Vyriausybei, pagal XX straipsnį bus atviras pasirašymui, ir ši Vyriausybė išsiuntinės patvirtintas šio Protokolo kopijas visų Valstybių, pasirašiusių Konvenciją arba šį Protokolą, Valstybių, esančių Konvencijos arba šio Protokolo šalimis, visų Valstybių, esančių Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos arba Suvienytųjų Nacijų Organizacijos narėmis, Vyriausybėms, ir Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijai.
